

rationalistische, democratische samenleving een nieuwe vorm van zelfbeheersing op grote schaal zal moeten worden gevonden, ditmaal op vrijwillige basis en op grond van een rationeel aanvaarde overtuiging, dat zonder deze discipline een moderne beschaving niet mogelijk is. De psychologie komt tot dezelfde conclusie (VI. 1-4).

Unwin eindigt met het volgende „recept”: „In de toekomst, lijkt het, zal iedere samenleving die haar culturele toekomst in de hand wil houden, dit kunnen doen door de hoeveelheid beschikbare energie te verminderen of te vermeerderen. Deze vermindering of vermeerdering zal aan de dag treden bij de derde generatie na de verruiming of de inperking van de sexuele vrijheid. Minder energie is gemakkelijk te verkrijgen, want de leden van de samenleving zullen niet lang aarzelen om van de verruiming der mogelijkheden gebruik te maken. Als daarentegen een krachtige samenleving gedurende lange tijd produktieve energie wenst te ontwikkelen, of zelfs voor goed, dan zal zij zich zodanig moeten omvormen dat het zowel mogelijk als draaglijk is sexuele vrijheid tot een minimum te beperken gedurende een lange periode of zelfs voor goed. In dat geval zou haar geërfde traditie voortdurend worden verrijkt en zou zij een hogere cultuur tot stand brengen dan ooit bereikt is” (29).

V. 2. a. *Pitirim Sorokin*, in sociologische handboeken aangeduid als één der grondleggers van de analytische sociologie, Amerikaan van Russische oorsprong, komt tot dezelfde conclusies als Unwin. In zijn boek „*The American Sex Revolution*” formuleert hij twee sociologische wetten:

1. „Het regime dat de sexuele omgang beperkt binnen het door de gemeenschap bekrachtigde huwelijk, en dat voorechtelijke en buitenechtelijke omgang moreel verwerpt en wettelijk verbiedt, schept een klimaat dat meer bevorderlijk is voor de creatieve groei van de samenleving dan het regime van vrije of ongeordende omgang, dat voorechtelijke en buitenechtelijke verhoudingen noch moreel verwerpt noch wettelijk verbiedt”.
2. „Het regime dat chronisch excessieve, onwettige en ongeordende sexuele handelingen toelaat, draagt bij aan het verval van de culturele creativiteit” (30).

V. 2. b. Deze wetten zijn gebaseerd op drie categorieën feitenmateriaal:

1. Uitvoerig belicht de schrijver de schadelijke gevolgen van excessie-